

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru,

Judecători: Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie, Alerguș Constantin și Moraru Petru

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Serbinov Igor, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei Primorsk din 25 august 1941, în cauza penală privindu-i pe

Taratunschii Vasilii XXXX, născut în anul XXXXX, originar din or. XXXXX,

Caraman Gheorghii XXXXXXXXX, născut în anul XXXXX, originar din s. XXXXX, județul XXXXXX, RSSM

Termenul de examinare a cauzei:

09.02.2017 – 13.06.2017 (instanța de recurs în anulare).

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei Primorsk din 25 august 1941, Taratunschii Vasilii și Caraman Gheorghii au fost condamnați în baza art. 16-54-1 lit. „b” Cod penal al RSSU la pedeapsă capitală.

2. Potrivit sentinței, Taratunschii Vasilii și Caraman Gheorghii au fost recunoscuți vinovați și condamnați pentru faptul că, fiind ostași al armatei roșii și nedorind să-și exercite serviciul militar, în august 1941, au avut intenția să-și trădeze patria, să dezerteze din unitatea militară și să treacă de partea inamicului, însă au fost arestați.

3. Procurorul General Adjunct, Serbinov Igor, a declarat recurs în anulare,

invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei Primorsk din 25 august 1941 cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnaților.

În motivarea recursului în anulare, Procurorul General Adjunct a invocat că, în cadrul anchetării cauzei și examinării în ședința de judecată nu au fost acumulate probe care pot servi drept motiv pentru declararea inculpaților vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 16-54-1 lit. „b” Cod penal al RSSU, adică tentativă de săvârșire a infracțiunii contrarevoluționare – trădare de patrie.

A menționat Procurorul General Adjunct că, sentința de condamnare în privința inculpaților a fost pronunțată luându-se la bază doar declarațiile inculpaților, nefiind cercetate și alte mijloace de probă. Afară de aceasta, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpaților la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, condamnarea inculpaților Taratunșcii Vasilii și Caraman Gheorghii pentru tentativă de trădare de patrie, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, deoarece a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Potrivit prevederilor art. 3 lit. a) al Legii nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru

„trădare de patrie”.

Astfel, hotărârea de condamnare a lui Taratunshii Vasilii și Caraman Gheorghii, pentru tentativă de trădare de patrie este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece a fost încălcat dreptul inculpaților la un proces echitabil.

Din acest motiv, hotărârea judecătorească menționată urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Taratunshii Vasilii și Caraman Gheorghii în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanelor la răspundere penală.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 3 lit. a) din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Taratunshii Vasilii și Caraman Gheorghii urmează a fi reabilitați.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile de condamnare a lui Taratunshii Vasilii și Caraman Gheorghii, pentru tentativă de trădare de patrie, ca fiind afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece inculpaților le-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, iar în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urmează a fi încetat procesul penal în privința lui Taratunshii Vasilii și Caraman Gheorghii, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Reieșind din cele menționate și potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Taratunshii Vasilii și Caraman Gheorghii, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lor la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și reabilitarea lor.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Serbinov Igor, casează sentința Tribunalului militar al armatei Primorsk din 25 august 1941 privindu-i pe **Taratunshii Vasilii XXXXX** și **Caraman Gheorghii XXXXXX**

condamnați în baza art. 16-54 1 „b” Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestora.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **27 iunie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin

Moraru Petru